

Priloga „Gorenjcu“ števil. 13 z dne 31. marca 1906.

Slovenski glasovi o jeseniških občinskih volitvah.

Goriška «Soča» piše: Z napetostjo smo pričakovali, kako skončajo občinske volitve na Jesenicah na Gorenjskem. Kakor smo naznanjali v raznih noticah, se je bil zvezal tamkajšnji župnik Zabukovec z Nemci proti naprednjakom, češ, naj vrag vzame vse, če ne obvelja njegova. Kako je malo mar politikujočim slovenskim duhovnikom naš narodni boj, se je pokazalo v najgrši luči ob teh volitvah.

Nemci stezajo roke po Jesenicah, delajo na vse kriplice, da bi dobili to važno občino v svoje kremplje, vsled česar bi padel ves gornji del Gorenjske do koroške meje njim v žrelo — in ob takih okoliščinah se dobi slovenski duhovnik, ki pri volitvah noče iti s svojimi slovenskimi rojaki, marveč išče zveze z Nemci, kajti njegova mora veljati, pa naj se zgodi, kar hoče. Da spravi sebe in par svojih mamelukov v občinski odbor, za to stori tudi naglavni greh narodnega izdajstva. Slovenski klerikalci in Nemci so se skupno borili pri volitvah; če bi bili zmagali, bi bile danes Jesenice izgubljene, bile bi nemške. Seveda katoliški duhovnik Zabukovec bi bil ponosen na zmago, občini pa bi gospodaril Nемец!

Tako brezčutni, tako brezdomovinski, tako zavrženi so dandanašnji politikujoči slovenski duhovniki, da jih ni sram celo izdajati Slovenca tujcu, ako se jim obeta pri tem kako okoriščenje.

Ali k sreči so resnični rodoljubi preprečili nakane klerikalno-nemške zveze na Jesenicah. Izid volitev je ta, da je narodno-napredna stranka v občinskem odboru najmoč-

nejša. Kakšna nevarnost, da bi bili prodrli črni brezdomovinci!

Karkoli je črnega in nemškega po Jesenicah, vse je šlo v boj za to, da bi padla občina v roke klerikalno-nemške zveze, in tudi slavna kranjska vlada, ki je popolnoma v službi škofa in je nemška skoziinskozi, je pomagala z vso mogočo pristranostjo in svojevoljnostjo svojega komisarja. Prav videlo se je, kako težko so čakali, da zmagajo klerikalci in Nemci. Da se to ni zgodilo, se je zahvaliti zavednim možem, katerim bije v prsih čisto slovensko srce . . .

Tukaj se vidi pač jasno razliko med narodno-napredno in klerikalno stranko. Dočim se prva bori za obstoj našega naroda, dočim ima s svetlimi črkami napisan na svojem praporju boj za slovenstvo, dere klerikalna stranka v dosego svojih namenov v boj makari tudi z našimi največjimi sovražniki.

Na Goriškem imamo zvezo slovenskih klerikalcev z laškimi liberalci, in vsled te zveze trpi slovenski del dežele neizmerno, načeluje pa jej duhovnik — na Jesenicah se veže slovenski duhovnik z nemškim liberalcem, da bi le prodril on s svojimi pajdaši, pa če pri tem naša narodna reč trpi še tako škodo. Tukaj se vidi, kaka zavržena stvar je politikujoči duhovnik, kako nevarni so črni možje v politiki! Ta človek zasluži, da se ga izpostavi na sramoten oder, da mu vsakdo lahko pljune v obraz, tak človek zasluži bič in batine. Zategadelj pa svarimo pred vsako zvezo s politikujočimi duhovniki. Kajti za njimi tiči vedno le bisaga in pa izdajstvo. So že tako vzgojeni, da hočejo le komandirati in dobro živeti — naša sveta narodna stvar jim je deveta briga. Dolžnost vsakega pravega Slovenca je: bojevati se neizprosno proti izdajalcem slovenskega naroda, proti našim največjim sovražnikom.

iz čvrstega spanja in vprašal: Kje ste pa bili oče?

Stari je sina pogledal postrani in rekel: «Na dvorišču sem bil, malo na zraku; nisem se dobro počutil.» —

Drugo jutro, ko je oče odšel za delom na polje, je šel Andrej na podstrešje. Vzel je seboj vse ključke, kar jih je bilo pri hiši, da bi z njimi poskušal odpreti skrinjo. Sam ni vedel, zakaj to stori. Denarjev itak ne sme iz nje vzeti. V njem, se je oglasila strastna želja, da bi zaklad, kateri bi ga lahko osrečil za vse življenje, saj malo bližje ogleдал in imel za kratek čas v rokah.

Peti ključ je bil pravi in odprl je ključavnico; z roko je sunil čvrsto kviško in pokrivalo je bilo odprto.

Andrej je stikal po starih cunjah, jih preobračal na vse strani, toda listnice le ni našel. Iskal je po skrinji, ako nima dvojno dno, ali kak skriven predal, toda nič ni našel.

Končno je Andrej nevoljno zaprl po-

Proč z njimi na celi črti! — To nam bodi trdna parola vselej in povsod!

Novičar.

Prvi vlak na novi železnici. Dne 19. t. m. je šel prvi vlak z Gorice do Jesenic. Z njim se je peljal med drugim tržaški cesarski namestnik Hohenlohe, kranjski deželni predsednik Schwarz, delegat železniškega ministrstva in drugi dostojanstveniki. V Hudi južni je bil obed. Vrnitev se je izvršila skozi Ljubljano.

Občni zbor podružnice slovenskega planinskega društva za kranjskogorski okraj se bode vršil v nedeljo 1. aprila ob treh pop. v gostilni g. I. Hkauca «pri konjiču» na Javorniku: Spored: 1. Pozdrav načelnika; 2. Poročilo o društvenem delovanju; 3. Poročilo blagajnikovo; 4. Volitev novega odbora in 5. Predlogi, vpisovanje novih članov in pobiranje članarine. Uljudno se vabijo vsi gg. člani in prijatelji planinstva. Odbor.

V svrhu pregledovanja bukovega predora se je odpeljala na lice mesta s posebnim vlakom napovedana komisija. Voditelj železniškega ministrstva je bil zadržan, nameščal ga je dvorni svetnik Millemoth. V komisiji so bili tržaški namestnik Hohenlohe, kranjski dež. predsednik Schwarz, dr. Egger kot namestnik dež. glavarja, raynatelj drž. železnic Ruff, dvorni svetnik grof Attems, okr. glavar tolminski, iz Radovljice i. t. d. Ob 10:7 so prišli v Gorico, ob 10:25 so se odpeljali do Št. Petra po Vipavski železnici, potem po novem tiru skozi Kostanjeviški predor na Blančo. V Št. Petru je deputucija starešinstva vložila prošnjo, da bi se vlaki nove železnice ustavljali tudi pri Št. Petru. Ogleдали so si poslopja na Blanči, most pri Solkanu ter razne znamenitosti do Bukovega. Upati je, da bo bukovski predor

krivalo in odšel. Najbrže je oče listnico kam drugam skrnil.

O tem se je Andrej že drugo noč do dobrega osvedočil. Ko je bil stari mnenja, da sin dobro spi, je zlezal tiho s postelje. Izpod zglavja je vzel listnico in se vsedel na okno, kamor je mesec seval. Zopet je prešteval lepe podobice in jih božal s tresočo roko in mrmral razne nerazumljive besede. Sin ni mogel razumeti starega. Andrej je povzel iz mrmranja, da bi se stari sinu na ljubo rad ločil od zaklada, a vendar je končno zmagala strast.

«Ne morem, pa ne morem!» je ponovno mrmral.

«Prosjalil ne bom za te novce!» je Andrej svojeglavno trdil sam proti sebi. Naj jih le obdrži. Dokler bode še hiša, ostanem tu in storim svojo dolžnost. Ako pa moram na tuje, potem nimam več očeta. Saj me ne bode pogrešal. On bode imel svoje lepe novce.»

* * *

Dalje prih.

PODLISTEK.

Skopuh.

Humoreska z gorenjskih hribov. Dalje.

Andreju je bilo sedaj vse jasno. Denar, kateri je bil shranjen v kovčegu, je dobiček od loterije. Torej oče ni govoril resnico, ko je pravil, da je dobil le par sto goldinarjev. Stokrat sto je bilo, in sosedje so imeli prav, ko so to zatrjevali. Zaradi tega skrivnega zaklada je postal pravi skopuh. Ko so nastopili slabi časi, ko bi te novce dobro uporabil, da bi posestvo na dobrem stališču ohranil, se ni mogel ločiti od lepih podobice. Raje je pustil, da je propadlo vse, da je umrla njegova žena, samo da ni kupček bankovcev postal manjši. Skopuh! Pravi, tipični skopuh!

Andrej je že dolgo ležal v postelji, ko so se končno vrata odprla in stari je stopil v sobo. Sin je napravil, kakor bi se zbudil

končan za mesec junij. Pri kosilu je namestnik napil Millemothu ter povdarjal važnost nove železnice. Večina gospode se je odpeljala naprej do Jesenic, drugi so se vrnili v Gorico, odšli ob 4:20, dospeli ob 6:30 v mesto. Kakor se sodi, se otvori črta Trst-Gorica-Jesenice 1. julija t. l. Do takrat bodo tudi dela v Trstu pri Sv. Andreju precej končana.

Najden dinamit. Iz Bohinjske Bistrice se piše: Železniški čuvaj Boltar je našel v bližini Lepenje pri 26. kilometru v skalo skritih nekaj dinamitnih patronov, ko je hodil po železničnem tiru. Najbrže so jih skrili kaki laški zlikovci še ob času grajenja železnične proge, da bi z njimi ribe v Savi omamili in lovili. Nekaj takih tičev so namreč zasačili; bili so z zaporom ostro kaznovani. Minulo leto se je igral šolar Urban Mencinger pri mostu na Pozabljenem ter pod mostom našel nekaj takih patronov. Deček ni poznal nevarnosti, prižgal patron, ter si roko razstrelil tako, da so ga morali peljati v bolnico. Pač je ondi okrevaj, a prste na desni roki ima vendar po-habljene.

Vodne moči v planinskih deželah. Železniško ministrstvo je bilo določilo konference, na katerih se ima razpravljati o uporabi vodnih moči v planinskih deželah v industrijske svrhe. Doslej sta bili dve taki konferenci. V prihodnji konferenci, ki bo v kratkem, predloži hidrografični urad načrt za sestavo katastra vodnih moči.

Skrb vsake gospo-dinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdrava v prospeh in počeni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Naprodaj

je 150 mecesnovih postav že obrezanih, večina debela in 8000 kurent-metrov smrekovih drog (štang), polovica mecesnovih od 3 do 12 metrov dolge, najdaljše 5 do 6 metrov. — Cena po dogovoru.

Ivan Ferjan
lesni trgovec na Jesenicah
(Gorenjsko).

Kaj je
SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših izkušnjah higenije sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovicu, A. Trevnu ter gospej Jerici Morič.
Izdellovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špi-talske ulice 7. 3-66

Mavricij Smolej

urar na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih ur

kakor žepnih, stenskih ur in budilk, verižic, prstanov, uha-nov l. t. d., dalje zlatnine in srebrnine od najfinejše do na-vadne.

Sprejme tudi popravila, kate-ra izvršuje natančno in točno po zelo nizkih cenah. 6-64

M. Vidic

izdellovalec sodavice, malinovega soka in pokalic (kraherl)
v Lescah na Gorenjskem
priporoča svoje izdelke. 29-46

Postrežba točna. Cene nizke.

HOTEL „ILIRIJA“
16-61
Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, mo-derno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljše štajerska naravna vina, pristni dolenjski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

Pivovarna
G. Auer-jevih dedičev
v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno
marčno in na bavarski način varjeno pivo
v prid družbi sv. Cirila in Metoda

2-70